

בס"ד. ר"ד*, תמוז ה'תשי"ג.

— לפני הנשים מוואסטער, בחדרו הק' —

בלתי מוגה

א. מהתפקידים המיוחדים שהתורה מדגישה במדה חזקה, הוא, עבודת הפעולה וההשפעה על הזולת, כלומר, להחדיר בקרב יהודי נוסף רגש של קירוב אל התורה, לנטוע בתוכו אהבה וחיבה אל היהדות, כך, שהתמסרותו אל ציוויי והוראות התורה תהי' חדורה חשק והתלהבות.

אף על פי אשר תפקיד האמור מוטל הוא על כל בני ובנות ישראל — האנשים והנשים — בשווה, מכל מקום, נמסר לנשי ישראל חלק גדול יותר באחריות זו, כי מכיון שבעצם טבען חוננו הן עם תכונת האהדה והחמלה, הרי הן מוכשרות יותר לבצע ולהגשים את התפקיד של קירוב בני ובנות ישראל אל התורה ומצוותי'.

ב. ובפרטיות יותר:

הפעולה וההשפעה על הזולת ליישר ולהיטיב את הנהגתו — יכולה להיות באחת משתי דרכים: אם ע"י אמצעים תקיפים או מתוך אמצעים מתונים ועדינים; אם באמצעות תוכחות והאשמות תמידיות, או ע"י דיבורים רכים ונוחים. נתיב התורה — היא דרך השלום והקירוב דוקא, כפי שכתוב: "דרכי' דרכי נועם וכל נתיבותי' שלום".

זאת ועוד:

מכיון שהקב"ה הוא טוב, רצונו וחפצו אשר גם אלו העושים את עבודתו — יקיימו את תפקידם מתוך עדינות וחסד. אי לכך, בהכרח שכאשר מישהו ממלא את התפקיד של קירוב בני' לדרך התורה והמצוות — יעשה זה מתוך תנועה של אהבה וקירוב, אשר ע"י זה, מילוי הוראות התורה ע"י המקורב נעשה מתוך שמחה וטוב-לב.

שליט"א הוסיף בגוכתי"ק: "תשי"ג. ר"ד לפני הנשים מוואסטער" (המו"ל).

(1) ראה גם סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 433 ואילך. וש"נ.

(2) משלי ג, יז. וראה רמב"ם הל' חנוכה

בסופן.

(* נערכה ע"פ רשימה שבה תורגמו דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א מאידית לאנגלית*. בראש הרשימה צויין "תמוז", וכ"ק אדמו"ר

(* ראה לקמן הערה 4.

ומכיון שטבע הרכות והעדינות היא היא המאפיינת את תכונת נפשן של הנשים, כאמור לעיל — מובן מכך, שנשי ובנות ישראל הן מתאימות ומוכשרות יותר לפעול ולהשפיע על יהודים אחרים לנהל ולהדריך את חייהם לפי התורה.

ג. תפקידן המיוחד של הנשים האמור לעיל — בא לידי ביטוי מוחשי בעניני רפואת הגוף, אשר מזה יובן גם דוגמתו ביחס לרפואת הנפש.

ובהקדמה — שכל בן-אדם מורכב גוף ונפש, ואע"פ שהם שני מרכיבים שונים בחיי האדם, בכל זאת, מכיון שהם מתחברים ומתאחדים יחד בתוך האדם, קיים ביניהם חיבור וקשור אדוק.

והנה, כאשר מישוהו חולה, רח"ל, בגופו — זקוק הוא להתייעץ עם רופא, אשר בידעו את הגוף וצרכיו, בכחו לאבחן את טיב המחלה ולקבוע את התרופה הנדרשת לריפוי החולי. ואף שבדרך כלל רושם הרופא את התרופה המתאימה עבור החולה, ותו לא, ישנם כמה וכמה מקרים — ל"ע — שבהם מביע הרופא את הצעתו שטיפול החולה יהי בבית הרפואה.

הסדר הנוהג בבית הרפואה הוא, שלמרות אשר הרופא הוא הקובע את אופי הטיפול כו', מכל מקום, הטיפול עצמו אינו נעשה, ברוב המקרים, אלא ע"י האחות, אשר המציאות בפועל היא, שהעבודה בשטח זה (מלאכת הטיפול הנעשית ע"י אחות) "שייכת" — ברובה המכריע — לנשים ובנות. עובדא קיימת, שבכל בתי הרפואה הקיימים, כל האחיות — למעט מקרים יוצאים מן הכלל — הן נשים ובנות.

וטעם הדבר — מכיון שהנשים, מחמת טבען ואופיין המהותי, מתאימות ומוכשרות יותר למלאכת הטיפול, שכן, בזכות תכונת האדיבות והסבלנות שהוענקו בהן, ובגלל תכונת טוב-הלב המאפיינת אותן, בכחן ובאפשריותן לפעול שהטיפול יתקבל אצל החולה מתוך נעימות ונוחיות, עד כדי כך, שאפילו כאשר טעם התרופה מר הוא, יש בכחן של האחיות ליצור אווירה של עדינות אצל החולה המסירה ומבטלת את הרגשת הפחד השוררת אצל החולה בגלל תרופה זו.

וכשם שהדברים אמורים בנוגע לרפואת הגוף — כך הם ביחס לרפואת הנשמה:

"כמו שיש לגוף בריאות וחולי" כך "יש לנפש בריאות וחולי".
ו"כמו שהחולים הגופניים, כשידעו חלים ולא ידעו מלאכת הרפואות,

ישאלו הרופאים ויודיעום מה שצריך לעשותו .. ויכריחום לקחת דברים הנמאסים והמרים עד שיבריאו גופותם .. כן חולי הנפשות, צריך להם שישאלו החכמים שהם רופאי הנפשות .. וירפאו אותם במלאכה אשר ירפאו בה מדות הנפש כו"כ³, כי, רק זה המכיר ויודע טיב צרכיו הרוחניים של יהודי — יש בכחו לרפאותו מחולי נפשו.

וכללות נקודת הענין — שבריאותו הרוחנית של כל יהודי תלוי בקיום המצוות, ולכן, כללות הרפואה לחולאי הנפש באה באמצעות הקירוב אל התומ"צ.

וע"פ האמור לעיל (ס"ב) שהדרך הנכונה לעבודה זו היא מתוך אהבה וחיבה — מובן, שכשם שבנוגע לרפואת הגוף, ניתן הטיפול ע"י הנשים דוקא בגלל תכונה מיוחדת זו הקיימת בהן, כך הם פני הדברים גם ביחס לרפואת הנפש, שהטיפול הרוחני (עבודת הקירוב) נפעלת בכשרון והצלחה יתירה כאשר הוא נעשה באמצעות נשי ובנות ישראל.

וכשם שתכונה האמורה בטיפול חולאי הגוף באה לידי ביטוי במיוחד כאשר הטיפול כרוך, רח"ל, בתרופה מרה (כאמור לעיל), כך הוא גם ביחס לטיפול חולאי הנפש, שייחודיותה של האשה הוא בכך, שבכחה לפעול על יהודים אחרים לבצע אפילו משימה רוחנית ("טיפול" רוחני) המשוערת אצלם כתפקיד קשה ש"טעמו" מר.

ד. שליחותן המיוחדת של נשי ישראל האמורה לעיל — מתחילה, לכל לראש, ביחס למשפחותיהן עצמן:

מחובתה ומאחריותה של כל אשה — להתמסר אל צרכי "בריאותם" הרוחנית של בני משפחתה, אשר ע"י השימוש בתכונות נפשה המיוחדות שחוננה בהן (כנ"ל בארוכה) בכחה ויכלתה להעניק את ה"טיפול" הנדרש באופן המתאים, בכדי להדריך ולקרב כאו"א מבני משפחתה אל התורה.

ועל פי פתגם הבעל-שם-טוב, אשר כל בני ובנות ישראל הם כמו אחים ואחיות השייכות למשפחה אחת, מובן, שפעולת הקירוב צריכה להתפשט גם מחוץ לגבולות המשפחה הפרטית עד שתקיף את כל שכבות עמנו בני ישראל.

ה. השי"ת יעניק לכן ולמשפחותיכן קייץ בריא ושמח.

(3) שמונה פרקים להרמב"ם פ"ג. וראה גם רמב"ם הל' דעות רפ"ב.

ויהי רצון, שיהיו לכן בתים יהודים חסידיים, שמציאותם תהי' חדורה עם שמחה וטוב לבב, עד שבתים אלה יהוו דוגמא חי' בולטת לכל רואיהם.

תעשו מוואסטער עיירה יהודית חסידית ("מאַכט פון וואסטער אַ אידישע חסידי'שע שטאָט"), "אַז פון שיקאַגאַ קיין פילדלפי' קיין פיטסבורג זאָל מען זיך דערוויסן און אַנדייטן אַז וואסטער איז אַ אידישע חסידי'שע שטאָט".

וכאמור — קיין בריא ביחד עם משפחותיכן.

יהי רצון שתרוו נחת מבניכן ובנותיכן, נחת יהדותי, נחת הנראית וגלוי' לכל אחת מכן.

[וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:] בודאי תמסרו דרישת-שלום לבעליכן⁴.

בכל שיעור הלכה משולחן-ערוך. נוסף לכך יש להשתדל להכין חומר מסודר עבור שיעורי לימוד הנ"ל, כדי שגם אחרים יוכלו להשתמש בזה. במענה לשאלתה, אם השיעורים שמוסרת יהיו גם במסגרות אחרות (כמו "הדסה" וכיו"ב), ענה כ"ק אדמו"ר שליט"א, שכל השיעורים יהיו במסגרת אירגון נשי חב"ד שבעיר וואסטער (המו"ל).

היו מתכנסות ללימוד שיעור שבועי עם הרבנית הנ"ל.

4) לאחר שיצאו הנשים מחדרו הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א — נשארה הרבנית רחל פאָגעלמאַן (שהביאה את קבוצת הנשים לבקר אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א) ב"יחידות", ובתוך הדברים הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א לערוך רשימה שבה הדברים יתורגמו לאנגלית ולפרסמה.

והוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א: בודאי תמשיכו לארגן שיעורי-לימוד לנשי ישראל בוואסטער*, וכדאי ונכון ביותר לכלול

(* הקבוצה שהגיעה לכ"ק אדמו"ר שליט"א